Biskup ljudoždera

tomablizanac.blogspot.com/2021/02/biskup-ljudozdera.html



Godine 1894. Mgr. Filip Augouard [Oguar] klečaše do nogu Njegove Svetosti Pape Leona XIII., koji ga je pozvao, da izbliza vidi onoga, koga su prozvali »biskup ljudoždera«.

»Je li istina«, reče mu Papa, »da vaši Crnci jedan drugoga jedu?«

»Dakako, Sveti Oče, i to svaki dan«.

Nato Papa primijeti, da Crkva još nema svetaca, koji bi bili pojedeni: »Dobro, Sveti Oče, ja ću nastojati da počnem. — A, to ne, odvrati Leon XIII., ja to ne ću, vaši nam vjernici ne bi ostavili relikvija!«

Prijateljska šala, što je sakrivala samilost, koja je napunjala te dvije velike duše pri pomisli na strašnu zbilju!

Otac Augouard crta svoje gnušanje, koje je oćutio, kad je prvi put kupovao ljudsko meso: djevojčicu od dvanaest godina, čiste vanjštine, za koju je crnac tražio od njega veliku cijenu u tkaninama. Pogodi se s njime o manju cijenu i odvede djevojčicu, koja zaplješće rukama od veselja zahvaljujući tako svome spasitelju. »O vi mlade djevojke«, piše Otac, »koje trošite toliki novac u beskorisne zabave, kad biste vi znale!...«

»Najgnjusniji ljudožderi, što ih ima na svijetu«, bilježi Mgr. Leroy »jesu Bonžoe u Ubanghi«. Koliki li bi se niz grozota mogao nanizati, kad bi se složile ujedno sve stranice listova, u kojima biskup ljudoždera crta običaje groznih Bonžoa.

»Najvećom prostodušnošću ubijaju oni ubogoga sužnja, raskomadaju i žderu, kao da je vol ili ovan. Žene su osobito spretne u raščinjavanju lješina«.

U unutrašnjosti Konga bila su tržišta robova, gdje bi trgovci kredom zabilježili ona uda robova, što su im zapela za oko. Kad bi tako sva uda jadnog roba bila obilježena, odsjekli bi mu glavu, a kupci bi ponijeli sa sobom svoje komade.

Na povratku s nekoga pogreba zaustavi Oca jedan crnac: »Zašto si dao zakopati mrtvace iz karavane? Bili bismo ti dali mnogo krmaka i ovaca za njih. O koliko je dobra mesa time propalo!«

»Poglavice«, priča jedan misijonar, »goje čitave čete robova i djece, kako se kod nas goje bravci ili guske. Roditelji se ni najmanje ne žacaju, kad ih spopadne želja da proždernu svoj vlastiti porod, kako se god i ne sustežu ubiti prijatelja, ako ga sretnu bez oružja i obrane«.

Jesti ljudsko meso tolika je čast, da kod nekih plemena žene ne pripuštaju tim gozbama.

Prvo selo, u koje je stigao bilo je okićeno mrtvačkim glavama, obješenim kao znaci pobjede; žene se nakitile ogrlicama od čovječjih zubi.

Pa ipak Mgr. Augouard posjeti kao biskup ta plemena najprije. »Kako je ime tomu robu, što izdiše?« zapita seoskog poglavicu. — »Nyama«, odgovori ovaj nehajno, »to je meso!« a drugi mu povjeri isto tako iskreno: »Nema ništa bolje od mesa što govori«.

Na taj način, po svome običaju nenaoružan, stupi Mgr. Augouard među Bonžoe. Moglo ga je to stajati života, ali njegova premoć nad dušama, koja je izbijala iz čitave njegove ličnosti, njegova smionost i okretnost spasiše ga.

Betu strašni poglavica toga naroda, htjede da s velikim poglavicom bijelaca utvrdi krvni savez i da se s njim pobrati. Mgr. Augouard pristane na taj obred. Betu zatrubi. Crnci izađu iz svojih koliba. Doskora se divlji skokovi i plesovi pomiješaju s paklenom muzikom tamtama. Biskup pruži svoju golu ruku, a Betu svoju. Stari neki crnac zareže u obje ruke. Svaki sad uzme list biljke »kola« i njime otare ranu. Zatim izmijene međusobno listove i poližu krv. Mgr. Augouard postade tako krvni pobratim crnačkoga poglavice.

Tome nerazrješivom pobratimstvu mogao je biskup zahvaliti, da je na tom negostoljubivom zemljištu mogao podići križ i zastavu. Tako bude osnovana njegova najmilija i najutješnija misija.

Kad je poslije dvadeset godina prolazio tim selom, razveseli ga veoma, kad mu izađe u susret stari poglavica, njegov pobratim u pratnji od sedam stotina crnaca, koji su došli, da slušaju svetu misu, koju će im odslužiti biskup u sjeni misijske zastave.

Kako uopće kod svih crnaca, tako je i u Bonžoa vladalo mnogoženstvo, što je bilo najveća zapreka obraćenja.

»Hoćemo li u tvome nebu imati žena?« zapita neki divljak misijonara, »Nama trebaju žene. Ti veliš ne? Bijelče, tvoje nebo ne valja. Mi ne ćemo u nj«.

Gdjekoji poglavice imađahu i po četrdeset žena. »Ne znam, kako ti ljudi već za osam dana ne polude«, govoraše biskup porugljivo, »kad je u civilizovanoj zemlji često i jedna žena previše!« Jedan njegov misijonar bijaše sklonuo nekoga poglavicu, da si drži samo jednu ženu. I požuri se da mu čestita. »Da«, reče ovaj, »zadržao sam si jednu, koja je manje zla«. »Dakle si drugu otpustio?«. »Ne, ja sam je pojeo!«

Fetišizam, naslijeđen od djedova i neizlječiva lijenost Crnaca bijahu zapreke obraćenju.

Kako da obratiš odrasla čovjeka, koji na pozdrav misijonara odvraća ovakvom željom: »Opij se svaki dan... Ubij sve svoje neprijatelje!... Kradi, a da te ne vide!... Imaj mnogo žena!...« Shvatljivo je, da su misijonari svu svoju revnost posvećivali najviše djeci. Mgr. Augouard otvori u svakoj misiji školu. Djecu su učili kršćanski nauk, ali su ih priučavali i na rad i poučavali u zanatima. Tako su doskora imali zidara, tesara, upravljača brodova, klesara slonove kosti; dapače i vrsnih upravnih činovnika.

Malo pomalo podizahu se kršćanska sela sa prozračnim kućama od zemlje pa i od opeke. Nekoć je Mgr. Augouard uz pomoć jednoga Oca misijonara i jednoga brata pomoćnika sam samlio zemlju i sažegao 800.000 opeka za gradnju svoje misije, na veliko čudo Crnaca.

Velika je teškoća bila uliti crncima volju k poljskome radu, koji su oni smatrali nečasnim i prepuštali ga ženama.

Već prije Mgr. Augouarda, Mgr. Carrie bješe odredio, da se poljski rad postavi kano temelj, kano središte i vrhunac uzgoja. Malo pomalo, nepregledni pješčani krajevi pretvoriše se u obrađeno tlo, a šume ustupe mjesto rodnim voćnjacima. U istu uzgojnu svrhu podigne Mgr. Augouard veliku poljodjelsku školu, kojoj se i evropski doseljenici divili. Upravitelj nekoga društva za eksploataciju iskaže čast tome biskupovome djelu riječima: »Samo djelovanju misijonara imam da zahvalim, što sam mogao u samoj zemlji naći radnika, dok su prije toga urođenici svako djelo Evropejaca tek uništavali«.

Marija Agredska obraća Indijance

tomablizanac.blogspot.com/2020/12/marija-agredska-obraca-indijance.html



Fra Alonso de Benavides prepričava događaje ovog čudesnog obraćenja u svojim memoarima iz 1630. Pleme Jumano koje živi više od sto dvanaest liga istočno od Santa Fea, s druge strane apaškog naroda Vaqueros, već je nekoliko godina usrdno molilo fra Juana de Salasa, misionara i tumača među Tompirosima i Salinerosima, da dođe živjeti s njima. Manjak subraće spriječio ga je da im udovolji, ali kad su 1629. u provinciju Novi Meksiko poslani dodatni misionari, fra Juan de Salas i fra Diego Lopez poslani su k plemenu Jumano.

Indijanci su rekli franjevcima da su toliko željni misionara i krštenja, jer je žena poput one koju su tamo imali naslikanu - a to je bila slika majke Luise de Carrion - propovijedala svakom od njih na njihovom jeziku, govoreći im da trebaju pozvati patere da ih poučavaju i krste, te da ne smiju u tome biti lijeni. Rekli su i da je žena koja im je govorila bila odjevena ni manje ni više nego kao ona koja je tamo naslikana, ali da je bila mlada i lijepa. Benavides kazuje da je đavao strahujući od skorog izbavljenja duša Jumana u slučaju da ih misionari pronađu, isušio jezera, rastjerujući tako veliko krdo bizona koje je bilo ondje i uz koje su sva ta plemena preživljavala. Posredstvom indijanskih vračeva, demon je proširio poruku da trebaju promijeniti svoje prebivalište u potrazi za hranom. I tako su poglavice naredile da podignu svoje šatore i odu sutradan u zoru. A u svitanje je sveta žena razgovarala sa svakim od njih ponaosob i rekla im da ne bi trebali ići, jer se redovnici već približavaju.

Dvanaest Jumana poslanih da potraže svećenike pronašli su ih i zamolili da vide sliku časne majke Luise de Carrion te opet komentirali da je žena koja im je govorila bila odjevena kao ona, ali da je bila ljepša i mlađa. Jumani su tada izašli ususret svećenicima u povorci, s dva križa naprijed jer ih je nebo tako dobro poučilo. Kad su svećenici pokazali svoja raspela, svi su ih došli poljubiti i štovati, kao da su već dugo kršćani. A isto su učinili i vrlo lijepom kipu djetešca Isusa kojeg su svećenici donijeli, doticali bi svojim ustima i očima njegove noge s puno pobožnosti. Na kraju se oko svećenikâ okupilo mnoštvo od više od deset tisuća duša samo zato da bi čuli riječ Gospodnju. Fra Juan de Salas rekao je da oni koji žele postati kršćani podignu ruke. Zbila se čudesna stvar! Uz jedan veliki uzvik svi su ustali i podigli ruke tražeći sveto krštenje, a majke su čak dizale ruke svojih beba. Dok su svećenici ostali uz Jumane, propovijedajući im božansku riječ i učeći ih da se mole, glasnici su došli iz susjednih indijanskih naroda kako bi pozvali svećenike da i njih idu podučavati jer je i njima govorila ista sveta žena.



***

U jednoj ekstazi pokazao joj je Gospodin slikovito čitav svemir. Upoznala je različnost stvorova, množinu ljudi koji nastavaju zemlju, kako je malo pravovjernika, a naprotiv još mnogo nepokrštenih. U dubokoj boli i sažaljenju radi velikog broja pogana molila se za njih neiskazanom srdačnošću i pobožnošću, a naročito za Indijance u Americi. Gospodin joj zapovjedi, da se ponovno moli za Indijance i da radi za njih. Nato joj dade Gospodin te je točno upoznala običaje i način života tih poganskih naroda, kao i veliko pomanjkanje svećenika, koji bi radili za njihovo obraćenje. U sve većoj revnosti za nepokrštenu braću s one strane oceana, doživjela je nečuveno čudo. Ovdje ga točnije navodimo radi njegove zanimljivosti.

U jednom uznesenju našla se u nekom posve tuđem kraju među narodom, koji je već prije u vizijama upoznala — među Indijancima u Srednjoj Americi. Jasno je pred sobom vidjela osobe, osjećala toplije podneblje one zemlje itd. Gospodin joj zapovjedi, da propovijeda tomu narodu. Ona je poslušala i, premda je propovijedala samo na španjolskom jeziku, ipak su je Indijanci razumjeli.

Ovakva su se uznesenja ponovila vrlo mnogo puta. Iza uznesenja našla bi se svaki put na svojem prijašnjem mjestu. »Putujući« kroz Meksiko upoznala je franjevce koji su tamo u ono vrijeme misionarili. Kako franjevci, naravno, nisu mogli u isti mah doći u sve krajeve, a bilo ih je i premalo, ona je upućivala Indijance, kako će si sami potražiti misionare i opisivala im je mjesta, gdje se oni nalaze.

Sve ove čudne stvari priopćila je Marija svome ispovjedniku. Mnoge su okolnosti potvrđivale istinitost njezina kazivanja. Ona je na pr. — kako se kasnije pokazalo — točno poznavala one narode, njihove običaje, ratove i oružje itd. Nju samu, kako je bila ponizna, sve ovo ipak nije moglo uvjeriti, da je tijelom bila prenesena u Ameriku, već je držala, da je to bilo samo duhom. Makar je bila sigurna da đavao tu nije imao svoje prste, ipak se vrlo bojala, da to nije samo kakvo utvaranje. Kasnije se međutim sve više držalo i govorilo, da je Marija Agredska bila tijelom u Americi. To se vjerovanje temeljilo na sljedećim činjenicama. Jednog je dana došlo mnogo nepoznatih Indijanaca u onaj kraj Meksika, gdje su radili franjevci kao misionari, i tražili su da ih odmah pokrste. Misionari su se tome vrlo začudili. Nakon mnogog ispitivanja ustanovilo se, da ih je poslala neka gospođa, koja da ih je češće pohodila i propovijedala im sv. evanđelje. Poslije toga bi svaki put netragom nestala. Misionari su po opisivanju Indijanaca jedva toliko mogli zaključiti da je morala biti neka redovnica. P. Alfonso de Benavides - poglavar kustodije kojoj su misionari pripadali — poslao je neke misionare sa zagonetnim pridošlicama u njihovu domovinu; oni su našli tamošnje Indijance tako dobro poučene u vjeri, da su ih smjesta mogli krstiti. Kralj toga indijskog plemena — također poučen po nepoznatoj gospođi — htio je da sa svojom obitelji bude prvi pokršten.

P. kustos Benavides pokušao je sve, samo da sazna, tko je ta čudnovata redovnica, te je u tom poslu g. 1630. doputovao u Madrid. Tamo je našao tadanjeg generala Reda te mu sve opširno ispripovijedao. Budući da je p. General već otprije poznavao Mariju Agredsku i njezin sveti život, posumnjao je nije li ona ta čudnovata misionarka! Naloži dakle p. Benavidesu da pođe u Agredu do č. s. Marije, a njoj pismeno naloži pod sv. poslušnost da savjesno odgovara na sva postavljena pitanja. U isti mah obavijesti o tom p. Sebastijana Marzilla, provincijala i p. Franciska Andrea de la Torre, Marijinog ispovjednika. Sva trojica pođu u samostan k Mariji. Ona je sve vjerno ispripovijedala, kako je bilo, ali je dodala, da sama sumnja, da li je tijelom bila u Americi. P. Benavides ju je potanko ispitivao o okolnostima dotične zemlje, o običajima, o načinu života Indijanaca itd. Marija je znala imena, imenovala krajeve i provincije te priopćila mnoštvo raznih okolnosti tako točno, kao da je godine i godine putovala onim krajevima i tamo živjela. P. Benavidesu je točno opisala njegove drugove koje je s njim tamo vidjela označivši mu točno dan, sat i mjesto. P. Benavides je saglasno s o. Provincijalom i Marijinim ispovjednikom sastavio pismeni izvještaj o svemu i uručio ga njezinom ispovjedniku. Marija je i dalje držala, da je samo duhom bila kod Indijanaca, a oci su naprotiv vjerovali, da je bila i tijelom. Pateru generalnom

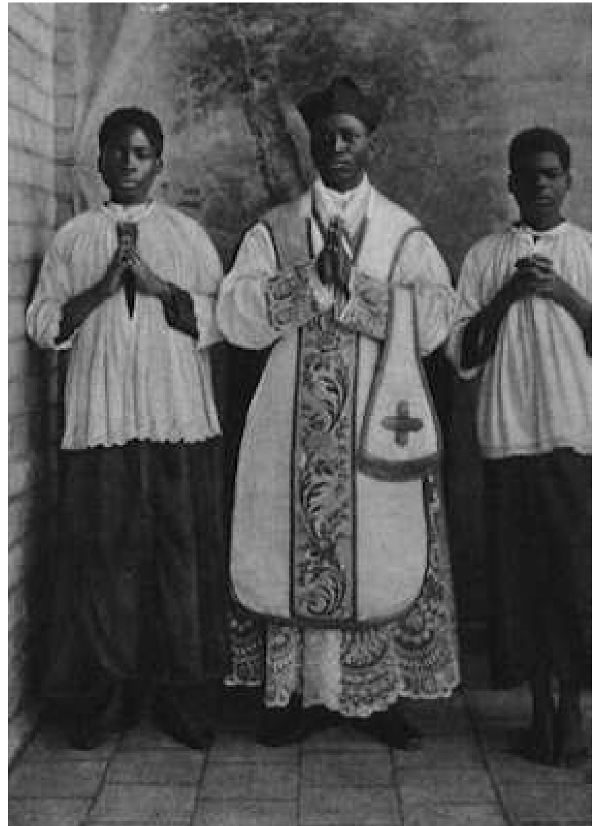
Komisaru izjavila je Marija sljedeće: »Ne mogu sigurno ustvrditi, da li sam uistinu bila i tijelom prenesena. No tome se ne treba ništa čuditi, jer sv. Pavao, koji je svakako uživao više rasvjetljenje, priznaje, da je bio uznesen u treće nebo, ali ipak ne zna, da li je u tijelu ili izvan tijela! Ja mogu samo posvjedočiti, da se to doista desilo ... ja za sebe držim, da se anđeo u mojoj pojavi pokazivao Indijancima i propovijedao im, a meni da je Gospodin to pod molitvom samo pokazao.«

Univerzalnost katolicizma

tomablizanac.blogspot.com/2019/10/univerzalnost-katolicizma.html

(Hrvatska Prosvjeta, 7-8. 1939.)

Proširenje domaće misijske hijerarhije



Cornelius Chitsulo, zaređen 1937.

Papa Pije XII. konsekrirao je na blagdan Krista Kralja 12 misijskih biskupa, a među njima 2 afrička Crnca [Joseph Kiwanuka iz Ugande i Joseph Faye iz Senegala]. Tako je posljednja rasa, koja je bila bez svojih biskupa, dobila dvojicu, i tako se i opet vidno na najeklatantniji način pokazala univerzalnost katolicizma. To je osobito značajno u doba kada se u Evropi razvijaju na sve strane šovinističke i rasističke teorije. U stvari samo je Crkva uvijek jednako konzekventni branitelj prirodnih prava Čovječjih, i to bez obzira na to o kakovoj se ideologiji ili režimu radi. Sav revolucionarni, i ako etapni razvoj od Francuske revolucije do danas, koji se uvijek krstio naprednim imenima, skretao on desno ili lijevo, prekinuo je s ranijim kršćanskim tradicijama i napadao Crkvu kao nositeljicu reakcije. Jedino je Ona ostala mirna u svom historijskom stavu, predodređenom joj po Spasiteju te na usta nasjednika sv. Petra uvijek dijelila svima jednako spasonosne i ispravne pouke, koji su je htjeli čuti. Ali ni negativne osude Pija IX. i Grgura XVI., ni pouke Pija IX., X. i XI. ni Leona XIII. i Benedikta XV. nisu pomogle, jer su i pokreti i državnici ovog svijeta s više ili manje poštovanja prešli preko njih. Nadajmo se da će katoličke misije i katolička akcija diljem svijeta postati nosioci tih ideala, koji se mogu sažeti u jednu riječ: promicanje Kraljevstva Kristova na zemlji. CYS